

Govor ambasadora Mura – Godišnja konferencija MANS-a – 14. jun 2010.

Dobro jutro i hvala vam što ste danas ovdje da podržite rad MANS-a, organizacije koja je jedan od predvodnika borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala u Crnoj Gori.

Ovo je uzbudljivo vrijeme za Crnu Goru, i možete biti ponosni na to što je vaša zemlja do sada postigla. Vi živite u jednom multietničkom i multivjerskom demokratskom društvu koje je izbjeglo najgore konflikte koji su potresali ovaj region devedesetih godina. Razvili ste snažne, pozitivne odnose sa drugim zemljama u regionu. Dajete značajan doprinos međunarodnoj bezbjednosti šaljući svoje vojnike u Avganistan. Naravno, učinili ste i značajan napredak u evroatlanskim integracijama.

Na prošlogodišnjoj konferenciji iskazao sam svoje viđenje da - što Crna Gora bude bliže evroatlanskim institucijama to će pažljivije biti praćena njena spremnost da se obračuna sa korupcijom, njen uspjeh u borbi protiv korupcije i jednaka primjena vladavine prava na sve građane. Vjerujem da je ta pažnja sada u potpunosti usmjerena na vas. Kao što svako ko čita novine može da primijeti, evropski i američki zvaničnici često pozivaju vašu zemlju da treba i dalje da napreduje u jačanju vladavine prava.

To nije loše. Zapravo, to je veoma dobro. To znači da je upravo uspjeh Crne Gore u sproveđenju reformi podstakao NATO i EU da je vide kao potencijanog budućeg člana ovih institucija. Upravo zbor toga ove institucije, zemlje članice, međunarodni mediji i mnogi drugi usmjeravaju svoju pažnju na Crnu Goru sada više nego ikada.

To takođe znači da samo od vas zavisi kako ćete se pokazati pod svom tom pažnjom. Na osnovu iskustva drugih država koje su već završile process tranzicije ka NATO-u i EU može se zaključiti da to neće biti lak zadatak.

To takođe znači da je na vama da odlučite kako će se ponašati u toj situaciji. Kao što mnoge zemlje koje su već načinile tranziciju ka članstvu u NATO i EU mogu da potvrde, ovo neće biti lak zadatok.

Kao što su druge zemlje već učinile, biće potrebno i Crna Gora da pokaže vidljive rezultate. Moraće da uvede više odgovornosti i transparentnosti u rad vlade. Vaši međunarodni partneri očekivaće od vas da se obračunate sa interesima moćnih i privedete pravdi one koji zloupotrebljavaju javno povjerenje za ličnu korist. Očekivaće da korumpirani zvaničnici završe u zatvoru i njihov ilegalno stečeni imetak bude oduzet. Očekivaće da vide vašu zemlju kako štiti one koji izvještavaju o korupciji i da snažno primjenjuje sistem koji sprečava konflikt interesa.

Korist od preuzimanja ovih mjera je velika. Odlučna akcija protiv organizovanog kriminala i korupcije unaprijeđiće vašu međunarodnu reputaciju. Ojačaće povjerenje javnosti u vaše demokratske institucije. Ohrabriće strane investitore koji donose nova radna mjesta i prosperitet. I to će ubrzati vaše priključenje evroatlantskim institucijama.

Po istim mjerilima, kazne za nečinjenje su takođe teške. Vaša međunarodna pozicija će biti ugrožena. Građani će izgubiti vjeru u institucije. Investitori će tražiti bezbjednija utočišta. I vi ćete zaostajati na putu ka EU i NATO.

Ne očekujem da će se ovaj mračni scenario ostvariti. Crnogorski lideri su već više puta pokazali volju i sposobnost da donesu teške odluke kako bi doprinijeli napretku svoje zemlje. I ja očekujem da će sadašnja I buduće crnogorske vlade donositi teške odluke u oblasti vladavine prava koje će obezbijediti vašoj zemlji pravično mjesto u Evropi.

Međutim, za ostvarivanje ovog cilja potrebni je osim vladinih zvaničnika da se uključe i drugi. Građansko društvo i nezavisni mediji će u tome imati ključnu ulogu. Organizacije

poput MANS-a i drugih treba da **održe** njihovu posvećenost vrijednostima transparentnosti i vladavine prava. Oni i mediji treba da nastave da traže odgovornost od strane vlade, da istražuju mane u implementaciji zakona, i da zahtijevaju jednak odnos prema svim građanima.

Pred vama stoji veliki izazov. Ali, nijeste sami u tome. Mi želimo da uspijete. U našem je interesu da vi uspijete. Zapravo, naša posvećenost da pomognemo Crnoj Gori u naporima da ojača vladavinu prava je prenesena sa najviših adresa moje vlade, uključujući potpredsjednika i državnog sekretara. To su razlozi koji su oprijedelili Sjedinjene Države da utrostruče svoju pomoć Crnoj Gori u sferi demokratije i vladavine prava u prethodne tri godine. Zato smo dodijelili preko pet miliona dolara u 2010. kao pomoć u izgradnji institucija, i da vam pomognemo da se borite protiv organizovanog kriminala i korupcije. Zato mi snažno podržavamo vaš novi zajednički istražni tim, za koji se nadamo da će odlučno ispitivati slučajeve korupcije i kriminala.

Znamo iz sopstvenog iskustva da će borba protiv te dvije srodne društvene bolesti - korupcije i organizovanog kriminala - biti duga. Podržaćemo vas u toj borbi. Konačno, ni Sjedinjene Države ni NATO niti EU ne mogu da vas primoraju da napravite tu promjenu. Volja za izgradnju pravednijeg društva mora doći iznutra, od onih koji su voljni da preuzmu odgovornost na sebe. Čestitam prisutnima danas ovdje koji već rade na ovom bitnom zadatku i uvjeravam vas da Sjedinjene Države podržavaju hrabre napore koje činite. Hvala vam.